

Güncel Sanatın Dinamik İsimleri

Röportajlar: FEYZA AKDER

Boğazın Suları
Çekildiğinde...

“...iyi bir bitpazarı ve sahaf müşterisiyim diyebilirim. Eski fotoğrafları karıştırırım ya da bazı imgeler, yazılar ya da hikâyeler kafamı karıştırır. İşte o andan itibaren çalışma başlamış olur...”

Sanat eğitiminizi, ikisi Paris'te olmak üzere üç ayrı lisans programı, ardından da Université Paris VIII, Plastik Sanatlar Bölümü, yüksek lisans programı ile tamamlamışsınız. Oldukça etkileyici ve bir o kadar da uzun bir eğitim süresi. Bu eğitim ve Paris sizi nasıl etkiledi?

Oldukça uzun olduğu doğru, hatta halen devam ediyor, çünkü bu yıl doktora programına başladım. Aslında M.S.G.S.Ü. Resim Bölümü'nü bitirdikten sonra Fransa'ya gi-

dişim çok kolay olmadı ve birtakım zorlukların sonucu olarak Strasbourg'da kayıt olduğum lisans programını tamamlayamadım. Bir yıl sonra Paris'te lisansı bitirdim ve arkasından da yüksek lisans programına kayıt oldum. Şimdiye kadar belki de çoktan doktora tezimi yazmış olmam gerekirdi ancak yer değiştirmek bazı gecikmeleri de beraberinde getiriyor. Neyse ki artık bu durumu bir kazanç olarak görüyorum. Hayata ve işlerime bakışım da bu uzun süreçte şekillendi. Eğitim konusunda Fransa'da üniversiteye başlamadan önce teorik bir eksikliğim olduğunu hissediyordum. Türkiye'deki lisans eğitimim boyunca yoğun bir atölye deneyimim olmuştu ancak bilgi ve tartışmanın yetersiz olduğunun farkındaydım. Sanıyorum özellikle Paris VIII Üniversitesi bana tartışma ortamı ve daha geniş bir bakış açısı kazandı. Üniversite çevresindeki insan çeşitliliği ve farklılıklar, düşünme alanımın genişlemesini sağladı. Eğitim dışında ise gördüğüm sergiler, müzeler ve kütüphanelerden çok şey öğrendim. Bütün bunlar ve tabii ki "uzak"ta olmak kendimle yüzleşmemi, bazı gerçeklere dışarıdan bakabilmemi ve işlerime daha yakın olmamı sağladı.

Bize son çalışmalarınızı biraz anlatabilir misiniz?

Şu sıralar bellek imgeleri ile ilgili çalışmaya devam ediyorum. Aile albümleri ve çocukluk anıları ile ilgileniyorum. Başkalarının hatıralarını yeniden kurgulayarak kendi bellek imgelerime dokunmaya çalışıyorum. Geçen yaz anneannemin sakladığı bir kutuda bulduğum fotoğraflardan yola çıkarak bir seri yapmaya başladım. Bu seriyle geçmişime daha yakın bir alanda dolaşmayı, teknik olarak da daha önceki yıllarda kullandığım kâğıt ve tuval üzerine kolaj, akrilik, yağlıboya, mürekkep ve talaş benzeri malzemeler, kesme-yapıştırma ve kumaş kolajlarını deniyorum.

"Üç Kişilik", 2011, tuval üzerine karışık teknik, 132x91 cm., (© Aslı Torcu).

aslıtorcu

"Maşallah", 2011, kâğıt üzerine karışık teknik, 215x340 cm., (© Aslı Torcu).

Bloğunuzda "Marlene Dumas'nın Resimlerindeki Figürler" adlı bir metin vardı. Bu yazıya biraz göz atıp, Marlene Dumas'nın resimlerine bakınca aranızdaki resimsel akrabalık daha güzel ortaya çıkıyor. Ancak bu resimsel ilişkiyi bize siz anlatır mısınız?

Evet, Marlene Dumas beni çok etkileyen bir sanatçı. O yazı da (Marlene Dumas'nın Yapıtında Bedenin Durumları) yüksek lisans tezimin bir parçasıydı. Aynı şekilde Peter Doig ve R. B. Kitaj da ele aldığım ve beni fazlasıyla ilgilendiren sanatçılar. Dumas fotografik imgeden yola çıkarak çalışan bir sanatçı. Ancak benim işlerinde ilgilendiğim şey çalışma metodundan öte, kullandığı imgeleri asıl içeriğinden sıyrıp kendi içselliklerine ulaşan bir ifadeye dönüştürmesi. Odaklandığı şey imgelerin kendisine nasıl dokunup, içinde nasıl bir etki yarattığı ve o gözle görünmeyen, derinlikli bir biçimde belleğine işleyen "durum"u resmiyle somut bir hale getirmesi. Ben de kendi çalışma sürecimde buna benzer bir şey yaşadığımı görüyorum.

"Anthropometrie du Crime-Serie", 12 parça, tuval üzerine karışık teknik, (© Aslı Torcu).

rum. Ayrıca Dumas'nın beden ve bedenin fotografik imgesi arasında kurduğu ilişki üzerinde durduğum konular arasında.

Resimlerinizde aslında her Türk ailesinin tarihinde geçirebileceği bazı olaylar, özlem duygusu ile anlatılmış. Mesela bir sünnet... Konularınızı nasıl seçiyorsunuz?

Nostalji ve özlem duygusundan çok emin değilim. Resimlerimi gören pek çok kişinin bana söylediği şeyler ancak sanırım bu, resimlerimin bakan kişinin kendi anılarına dönmesini sağladığının bir işareti olmalı. Konuları önceden belirlemezim aslında. Gözle görünmeyen ve söylenemeyen durumun bana dokunması ve içsel bir gereklilik yaratmasına bağlı olarak resimler söz buluyor. Genellikle iyi bir bitpazarı ve sahaf müşterisiyim diyebilirim. Eski fotoğrafları karıştırırım, ya da bazı imgeler, yazılar ya da hikâyeler benim kafamı karıştırır. İşte o andan itibaren çalışma başlamış olur, ben de sadece bana görünen (hayalet filan değil) imgelerden zihinsel kolajlar oluşturmaya ve en önemlisi buldukları resimsel atmosferi ortaya çıkartmaya çalışırım. Sünnet konusu ise Türk ailesi tarihinden öte çocukluk anıları ve iktidar meselesi ile ortaya çıktı. Bir arkadaşımın dinlediğim sünnet hikâyesi beni çok etkiledi ve bulduğum bazı fotoğraflarla birleşince beni oldukça yoğun bir düşünce sürecine soktu, farkında bile olmadan sünnet temalı birkaç resim yapmış oldum.

Bundan sonraki projeleriniz nereler?

Tezimle bağlantılı olarak bellek imgeleri, zihinsel imgeler, yeniden hatırlama ve kurgulama üzerine çalışmaya devam edeceğim gibi görünüyor. Uzun süreli planlar yapmıyorum ve şu sıralar proje fikrine dayalı çalışmıyorum, o yüzden şimdilik içimi kurcalayan meseleler ile ilgili resimler yapacağım sanırım. Daha büyük bir çalışma alanım olduğunda resimlerin boyutlarını biraz daha büyütmeyi istiyorum. Bir de uzun zamandır bir sanatçı kitabı yapmak istiyorum, sanırım bu konuda da önümüzdeki günlerde bir girişimde bulunacağım. Önümüzdeki Ekim ayında Paris'te Galerie Anne de Villepoix'da bir karma sergiye katılıyorum, bir de Galerie Agathe Hélicon'da kişisel sergim olacak. Şubat 2012'de de CDA Projects'te Türkiye'deki ilk kişisel sergimi açacağız.

1981 yılında Konya'da doğan sanatçı, 2004 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim Bölümü'nden mezun oldu. Université Marc Bloch'a devam eden ve Université Paris VIII'de lisans ve yüksek lisans eğitimini tamamlayan sanatçının 2003 yılından itibaren katıldığı sergiler arasında "Artbosporus-2011", "Tahdit-siz", "En tête", "Contemporary İstanbul-2010" ve "70. Devlet Resim Heykel Sergisi" sayılabilir. Sanatçı doktora eğitimine devam ettiği Paris'te yaşıyor ve çalışıyor.